

mieste
nesaugu

Danutė Bindokienė

Apsiniaukusi padangė barstė pirmąsias snaiges. Klykaudami vaikai stengėsi jas surinkti į parankias gniūžtes ir paleisti kam nors į nugaraą. Visa gatvė aidėjo krykštavimais ir juoku.

Arūnas ėjo neskubėdamas, įtraukęs kaklą į švarko apkikaklę ir tuo mėgindamas apsaugoti ausis nuo šalčio žnaibymo. Kepurės ar ausinių jis niekuomet nenešiojo, nors dėl to su motina tekdavo dažnai susipykti.

Įsigilinęs į savo liūdno kas mintis, berniukas visai nepastebėjo, kaip prie jo prisigretino vienas klasės draugas.

- Labas, - pasakė jis, priderindamas žingsnius.

Arūnas abejingai pasuko galvą ir tada nustebo. Jį buvo pasivijęs Edis, didžiausias ir stipriausias berniukas visoje klasėje. Kažkas Arūnui prasitarė, kad jis jau antri metai aštuntame skyriuje ir todėl už kitus vyresnis. Visi klasės berniukai mėgino įsipiršti į Edžio draugystę, nors jiems ir nelabai vyko. Edis laikėsi nuošaliai, atsitvėręs šaltu išdidumu. Tačiau, kas buvo svarbiausia, Edis priklausė Dvigubo Trikampio klubui ir jo ženklelį visuomet nešiodavo, įsimeigęs į uniformos kaklaraištį.

Tam klubui galėjo priklausyti tik rinktiniai apylinkės berniukai – drąsūs, stiprūs ir kuo nors pasižymėję. Visi jiems tos garbės ir laimės pavydėjo, trokšdami kaip nors į klubą patekti.

Dvigubo Trikampio klubas nebuvo kokia nors oficiali organizacija, veikianti vyresniųjų priežiūroje. Ją sutvėrė patys jaunuoliai, nerasdami vasaros atostogų metu įdomaus užsiėmimo. Suaugusieji apie klubą žinojo ir jo veiklai neprieštaravo, nes berniukai niekam žalos nedarė, niekam neįkyrėjo.

Apie klubą žinojo ir Arūnas. Jam papasakojo pats Edis, kai kartą paklausė ženklelio reikšmės. Edis buvo vienintelis berniukas iš šios parapiinės mokyklos į klubą priimtas. Kiti nariai mokėsi trijose apylinkės valdiškose mokyklose, kai kurie jau net aukštesniosiose.

Edžio pasveikinimas dalinai išblaškė nemaloniais Arūno mintis. Tokio dėmesio jis nesitikėjo, todėl dabar nežinojo, kaip pasielgti.

- Kaip patinka mūsų kaimelis? – paniekinamai mostelėjo galva į apylinkę Edis.

- Šiaip sau! – prisitaikė tonu Arūnas. – Niekad nemaniau, kad džiaugsiuosi į mokyklą eidamas. Vis užsiėmimas. Kai būna laisva diena, gali sienomis laiptuoti iš nuobodumo. Sakyk, ką čia vasarą žmonės veikia?

- Mes randame užsiėmimų! – išdidžiai atsakė Edis. – Mokame maloniai laiką praleisti.

Jis išpūtė krūtinę ir bakstelėjo pirštu į savo ženklelį, susidedantį iš dviejų sunertų žalio metalo trikampėlių.

- Tau gerai! – pavydžiai atsiduso Arūnas.

- Klausyk! – paslaptinai prabilo Edis. – Aš papasakojau apie tave klubo draugams. Jiems padarei gerą įspūdį ir dėl to nusprendėm leisti tau mūsų klubui priklausyti. Suprask, kad tokia garbė retai kam suteikiama, o tu menkai pažįstamas šiame priemiestyje! – pabrėžė Edis, laukdamas Arūno reakcijos.

Berniukas visai nežinojo, kaip pasielgti. Džiaugsmas buvo toks didelis ir staigus, kad jis norėjo bėgti pasišokinėdamas gatve ir šaukti visa gerkle, tačiau parodyti didelį pasitenkinimą buvo per daug vaikiška. Edis galėjo pasipiktinti ir kvietimą atšaukti.

- Ačiū. Pagalvosiu, - susivaldydamas atsakė.

Edis patenkintas nusišypsojo.

- Aš mielai tave vardu vadinčiau, bet negaliu jo atsiminti.

Baisiai keistas vardas. Tiesiog juokingas.

- Arūnas, priminė jaunuolis. – Arūnas Varnaitis.

- Arūnas! - lėtai išspaudė Edis. – A-rū-nas! Gali liežuvį nusilaužti. A-rūūū-nas! Ir pavardė ne geriau skamba. Ne, nieko nebus! - nusišpiovė jis ir perbraukė delnu per ilgus šviesius plaukus, nukrėsdamas nuo jų snaiges.

- Tavo pavardė taip pat sunki, - įsižeidęs atrėmė Arūnas. – Visos itališkos pavardės turi per daug skiemenų ir šiaip nereikalingų raidžių!

- Na, tik neįsižeisk! - nuramino Edis. – Dėl manęs turėk nors ir trigubai sunkesnę vardą. Tik aš bijau įsivaizduoti, kaip kiti klubo nariai tavo vardą ištars. Ar neturi kito? Gal mes tau kokią pravardę išgalvosime.

- Palauk, palauk! - skubiai įsiterpė jau atvėjęs Arūnas. – Pravardės aš nenoriu. Mano vardas nėra toks sunkus, tik įprasti reikia. Pagaliau galima jį sutrumpinti... Kaip tau patiktų Aras?

- A-ras? Aras! - Truputį lengviau nuo liežuvio slenka, - susimąstė Edis.

- Žinoma! - jau atvirai džiūgavo Arūnas. – Aras! Jūs mane galėsite Aru vadinti. Tai bus slapyvardis, kurio niekas kitas nežinos. Aras, Edi, yra toks paukštis: gražus ir plėšrus. Ką sakai?

- Neblogai, - nusileisdamas sutiko jaunuolis. – Na, tai ar nori patekti į Dvigubo Trikampio klubą?

- Kam čia klausai? Aišku, kad noriu!

- Prižadėk niekam nesakyti. Mes turėsime susirinkimą, tai tu ateik. Jaučiu, kad būsi priimtas.

- Kada ir kur?

- Šį šeštadienį, apie 10 val., mano rūsyje. Aš turiu ten atskirą kambarį, kur niekas nekiša nosies. Galėsime būti visai laisvi.

- Negaliu šeštadienį, - apsiniaukė Arūnas.

- Koks pasakymas – negaliu! Galėk! Mes tik dėl tavęs susirinkimą šaukiame.

- Šeštadienį turiu važiuoti į mokyklą... – liūdnai prisipažino berniukas.

- Į mokyklą šeštadienį? Dar tokio juoko nesu girdėjęs! – užsikvatojo Edis net springdamas. – Ar tau negana mokyklos visą savaitę?

- Čia ilga istorija, niauriai numojo ranka Arūnas. – Šeštadieniais aš mokausi svetimų kalbos. Matai, mano tėvai lietuviai, tai nori, kad ir aš lietuviškai mokėčiau.

- Už tai tavo vardas toks neištariamas. Jūs svetimšaliai!

- Aš gimęs Amerikoje ir nė kiek neblogesnis amerikietis, kaip tu! - vėl užsirūstino Arūnas.

- Arai, tu perdaug karštai viską imi! Tačiau aš suprantu. Mano senelis italas, tai vis verčia mane itališkai mokytis. Gerai, kad italai savo mokyklų čia neturi.

- Na matai! – prašviesėjo Arūnas. – Daug vaikų ir sekmadienį į mokyklą turi eiti, nes tikybos mokosi. Tai kokia čia naujiena šeštadienį?

- Ar negali vieną šeštadienį nenuieiti?

- Jokiu būdu! Tėvas abudu su seseria nuveža, o paskui parveža. Mokykla yra mieste, kur aš anksčiau gyvenau. Jeigu neičiau, turėčiau apie klubą papasakoti, o tu liepei nesakyti.

- Reikės pagalvoti.

Edis paspyrė tuščią konservų dėžutę, ir ta klegėdama nusirito šaligatviu.

Arūnas slapčia pažvelgė į šalia einančiojo veidą. Jis buvo visai bejausmis, uždaras. Nieko drąsinančio išskaityti neįmanoma. Staiga Edis įkišo ranką į švarkelio kišenę ir išsitraukė aplamdytą cigarečių dėžutę.

- Užsirūkyk! – ištiesė Arūnui.

- Ne, dėkui! – ramiai atsakė tas.

Edis susijuokė.

- Bijai, kad kas mamai paskųs?

Arūnas vėl pyktelėjo.

- Nieko nebijau! Rūkyti man nepatinka, ir gana.

- Ar mėginai kada?

- Žinoma. Visi vaikai mėgina. Bet man nepatiko. Dūmai kutena nosį, ėda gerklę, o burnoj kartu visą dieną. Nusprendžiau, kad geriau neprasidėti. Ar tu seniai rūkai?

- Jau seniai! - pasigyrė Edis, užsidegdamas cigaretę. – Visi dabar rūko. Tokia mada.

- Tai nesvarbu. Aš pažįstu daug suaugusių žmonių, kurie nerūko. Sportininkai nerūko. – Jis pažvelgė į draugą, godžiai ryjantį mėlynus cigaretės dūmus, ir ramiai pridūrė: - Jeigu rūkymas yra sąlyga, kurią išpildydamas galiu įstoti į jūsų klubą, tada labai ačiū už kvietimą – turiu atsisakyti.

- Tu vis dėlto bravo vyras! - nudžiugo Edis ir pliaukštelėjo delnu jam per petį. – Argi tikrai atsisakytum stoti į klubą?

Tokia mintis jį nepaprastai nustebino.

- Atsisakyčiau! – tvirtai pareiškė Arūnas, nors širdies gilumoje nesijautė toks tikras. – Va, mano namai tik už kampo, Edi.

Pasimatysime rytoj mokykloje. Aš turiu eiti!

Palauk! Galime šiandien susitarti! – skubiai sustabdė Edis. – Posėdį padarysime antradienį, tuoj po pamokų. Aš pranešiu kitiems, kad tu šeštadienį negali. Ar bus patogų antradienį?

Arūnas vėl pajuto džiaugsmingą šilumą krūtinėje, bet pajėgė suvaldyti besiskeičiantį šypsnį.

- Manau, kad antradienį galėsiu ateiti.

- Tai puiku! Dar vienas menkniekis, Arai. Būčiau visai pamiršęs. Juk žinai, kad Dvigubo Trikampio klubas nėra šiaip sau vaikų būrelis. Į jį tinka tik patys geriausi. Norėdamas įstoti, turi įrodyti kitiems nariams savo tinkamumą. Suprask, mes tuo apsisaugojame nuo visokių nevykėlių. Kas iš klubo išeitų, jeigu kiekvieną tuojau priimtume išskėstomis rankomis.

- Suprantu, - atsargiai ištarė Arūnas. Jam ėmė darytis truputį nejauku. Ko reikalaus jo tinkamumui įrodyti?

- Tik neišsigąsk! Nieko žalingo nedarome ir kitiems neliepiame. Šiaip kokią, apskrumo reikalaujančią, linksmą išdaigėlę turėsi atlikti. Panašiai kaip su pelėmis klasėje.

Arūnas vėl nusišypojo ir lengviau atsiduso.

- Tai ką aš turėsiu padaryti?

- Nieko ypatingo, sakiau, - nusijuokė Edis. – Ateidamas į susirinkimą, atsinešk butelį bažnytinio vyno iš zakristijos.

- Aš negaliu to padaryti! – sušnabždėjo nubalęs Arūnas. – Juk tai vagystė, o gal ir šventvagystė!

- Nebūk kvailas. Vynas kaip vynas, kol jį kunigas prie altoriaus pakonsekruoja. Kokia čia šventvagystė?

- Edi, leiskite man kitokiu būdu tinkamumą įrodyti. Viską padarysiu...

- Ne! Valdyba taip nutarė! – griežtai atrėžė berniukas ir vėl ėmė įtikinėti: - Ko tu taip jaudiniesi? Vyno jie turi didžiausias statines. Jis visai nebrangus, o ir paimti bus labai lengva. Žinau, kad kitą savaitę tu ankstyvom mišiom tarnauji. Pats girdėjau, kaip seselė pranešė. Ateisi truputį anksčiau, kol dar nieko zakristijoje nėra, įsidėsi į kišenę arba knygų krepšį, ir viskas!

- Viešpatie! Jeigu sugaus? – nustiro Arūnas.

- Už tai turi gudriai apsisukti, berneli. Mes siūlome tau retą progą patekti į rinktinių apylinkės jaunuolių draugiją, o tu dėl tokios menkos priežasties svyruoji! Pasirodo, būsiu apsirikęs Maniau, kad apsidžiaugsi pakviestas. Gaila!

- Kaip jūs žinosite, kad tai tikras bažnytinis vynas? – staiga lengvai užklausė Arūnas, nes jam ėmė pirštis išganinga mintis. Tik vienas Edis, tur būt, yra matęs butelius zakristijoje, o kiti, be abejo, nė nežinojo, kaip jie atrodė. Gal jam pavyktų kitokiu vynu pakeisti...

- Žinosim! – ramiai užtikrino Edis. – Antradienį palydėsiu tave į bažnyčią, o po mišių lauksiu prie zakristijos. Tada niekam abejonių ir tau pagundų nebus.

- Turiu pagalvoti, - svyruodamas suvapėjo Arūnas. – Jūs reikalaujate tiesiog neįmanomo dalyko.

- Manai? Kad žinotum, ką aš įstodamas turėjau atlikti! - rūščiai sumurmėjo Edis. – Žinoma, kaip sau nori. Tavo valia.

- Nežinau... – beveik maldaudamas ištarė Arūnas. Jis taip norėjo priklausyti klubui! Tai tarytum visų svajonių išsipildymas. Tik kaina tokia baisi...

- Turi laiko visą savaitgalį, pagalvok. Antradienio ryte galėsi man pasakyti, kai prie bažnyčios susitiksime, - atsisveikino Edis.

Pirmą kartą savo gyvenime Arūnas buvo susidūręs su tokia didele problema. Išėities jokia būdu negalėjo rasti. Visa širdimi troško priklausyti Dvigubo Trikampio klubui, tačiau kaip jis galėjo vogti? Niekuomet nebuvo palietęs jokio svetimo daikto. Eidamas gatve, net vengdavo nuskinti šakutę nuo krūmelio prie tako. Taip mokė mama. Atrodė, kad kitaip elgtis Arūnas ir norėdamas negalėtų. Tik pagunda šį kartą buvo labai didelė ir viliojanti. Jis ėmė būkštauti, jog negalės jai atsispirti, o kartu ir pasiduoti norėjo. Antradienis atrodė labai toli. Buvo laiko kankintis, svarstyti ir blaškytis.

Pirmoji brolio nerimą pastebėjo Gailė.

- Arūnai, kas negerai? – prisispyrusi klausė, kai tik juodu pasilikdavo vieni. – Tavo akys tokios keistos. Gal sergi?

- Palik mane ramybėje! – visai nemandagiai atrėžė brolis. – Lakstai paskui lyg višta ir kaišioji nosį, kur nereikia. Eik su savo lėlėmis žaisti.

- Aš tik norėjau padėti, - beveik liūdnai atsakė mergaitė.

- Šį kartą aš pats turiu rasti išeitį. Tu negali padėti. Niekas negali.

Pirmą kartą jis mielai važiavo į lietuviškąją šeštadienio mokyklą, nes norėjo pabėgti nuo rūpestingų tėvų žvilgsnių, o dar labiau pasikalbėti su Linu. Reikalas buvo toks opus, kad per telefoną bijojo draugui pasakyti.

Jo draugo, Lino, mokykloje nebuvo. Jis turėjo didelę slogą ir gulėjo namie, apkrautas visokių antibiotikų buteliukais. Arūnui neleido nė po pamokų draugą aplankyti, kad neužsikrėstų liga. Berniukas namo grįžo dar liūdnesnis ir neramesnis.

Pirmadienio vakare pagaliau apsisprendė. Prieš savo sąžinę jis eiti negalėjo. Geriau atsisakyti Dvigubo Trikampio klubo, ne kaip kentėti nuolatinius sąžinės prikaišiojimus. Nuo tokio sprendimo pasidarė giedra ir šviesu. Berniukas pajuto nepaprastą palengvėjimą.

Antradienio ryte atsikėlė su džiaugsmu ir į bažnyčią išėjo beveik švilpaudamas.

Saulė buvo neseniai patekėjusi, raudona ir tingi. Lauke stipriai šalo. Šviežio sniego pusnynai blizgėjo rausvuose spinduliuose. Nuotaika buvo pakili, o minamo sniego girgždėjimas Arūnui skambėjo

lyg maršo muzika.

Netoli bažnyčios jį pasitiko Edis piktas ir užsimiegojęs.

- Nemėgstu taip anksti keltis! – sumurmėjo kumštelėdamas Arūno petį. – Visa diena sugadinta.

- Aš tavęs neprašiau, - ramiai atsakė šis, nors geroji nuotaika ėmė irti. – Čia tavo paties sumanymas.

- Žinau, žinau. Na, ar apsisprendei?

- Neturiu laiko šnekėti. Palauk po mišių! – užkirto kelią klausinėjimams Arūnas ir širdis vėl ėmė virpėti. Vis dėlto buvo gaila pasiūlymo atsisakyti.

- Kiek laiko reikia pasakyti taip arba ne! – irzliai tarė Edis. – Aš dar galėčiau numigti iki pamokų.

Jis laukė, tačiau Arūnas vikriai apsisuko ir bėgte nubėgo į zakristiją. Berniukas ir pats negalėjo suprasti, kodėl savo sprendimo tuoj nepasakė. Gal tikėjosi kokio nors stebuklo, paskutinę akimirką jį išpirksiančio.

Zakristijoje dar nebuvo kitų patarnautojų, tik jaunas parapijos vikaras tvarkėsi prie vienos spintos.

- Sveikas Arūnai! Kaip išmiegojai? – linksmi sušuko, berniuką pamatęs.

Arūnas mielai atsakė į pasveikinimą. Kunigą Petrą jis jau buvo spėjęs pamėgti. Nusišypsojęs pakabino švarką ir susiieškojo drabužius, kurių reikėjo patarnaujant mišioms. Kunigas tuo tarpu atsinešė milžinišką butelį bažnytinio vyno ir pradėjo jį pilstyti į mažesnius, iš kurių patarnautojai paskui pripildydavo ampules.

Berniuko širdin vėl grįžo pagunda. Jis godžiai sekė kunigo judesius, klausėsi skysčio kliuksėjimo. Maloniai rūgštus vyno kvapas pripildė zakristiją.

Pajutęs jaunuolio dėmesį, kunigas šyptelėjo:

- Man, kaip jauniausiam parapijos klebonijoje, visi darbai tenka!

- O jeigu paprašyčiau vieno butelio? – atėjo mintis. – Gal parduotų, ar net duotų, jeigu žinotų visą reikalą. Kunigu Petru pasitikėti galima...

Arūno širdis taip daužėsi, kad net kvapo ėmė trūkti, tačiau prabilti neišdrįso. Kunigas baigė darbą ir pradėjo nešti vyną ir nedidelį šaldytuvėlį.

- Jau tu apsirengi? Puiku. Padėk man sukrauti butelius. Bus greičiau.

- Mielai! - pašoko Arūnas ir tuo pačiu metu

pastebėjo, kad du buteliai liko tušti.

- Ką daryti su šitais?

- Mesk į šiukšlių dėžę, - patarė neatsisukdamas kunigas. – Ir taip čia zakristijoje visko perkrauta. Greitai nė kojai vietos nebus.

- Tėve Petrai!

Arūno balsas net prikimo iš susijaudinimo. Jis perbraukė liežuviu džiūstančias lūpas ir ryžosi:

- Ar aš galėčiau gauti vieną tuščią butelį?

Kunigas atsisuko ir nustebež pažvelgė į jaunuolį.

- Prašau, - tyliai pridėjo Arūnas. Jo akyse buvo sukauptas baugus laukimas. – Kad tik nesugalvotų klausinėti, ką aš su tuo buteliu veiksiu. Pasakyti negaliu, o meluoti kunigui nepatogu.

- Gali imti, - po kiek laiko nusprendė kunigas Petras, nors labai knietėjo smulkiau paklausinėti. Berniukas atrodė rimtas, pasitikėjimo vertas, kad ir nedaug dar buvo spėjęs jį pažinti.

- Ačiū, Tėve!

Arūnas vos pajėgė ištarti padėką. Jo galva tiesiog svaigo iš laimės.

- Ar laivą butelyje ruošiesi statyti? – lengvai užklausė kunigas.

- Ne, Tėve! Ruošiuosi iškrėsti nekaltą pokštą draugams, - paaiškino berniukas, bet daugiau prasitarti nesiruošė.

Kunigas tai suprato ir, žvilgterėjęs į sieninį laikrodį, nuėjo rengtis mišioms. Arūnas įsitikinęs, kad jį daugiau nekreipia dėmesio, prileido tuščiajį butelį šalto vandens iš krano, užkimšo ir paslėpė švarko kišenėje.

Mišių metu jis buvo pilnas nužeminto dėkingumo ir meldėsi labai karštai. Stebuklas, kurio taip tikėjosi, buvo įvykęs. Kad butelyje teliūškavo tik vanduo, daug rūpesčio nekėlė. Mama namie turėjo gero vokiško vyno, kurio spalva ir skonis buvo kaip bažnytinio. Dvigubo Trikampio klubo nariai tikrai nesupras skirtumo. Arūnui pavyks įsipirkti į jų draugystę ir tapti klubo nariu.

Prie bažnyčios vėl pasitiko Edis. Jo akys tebebuvo miegūstos ir susierzinusios.

- Na tai kaip? – prikimusių balsu paklausė. – Ar pagaliau apsisprendei?

- Gražus rytas! – Linksmi sušuko Arūnas, nubraukdamas šviežią sniegą nuo laiptų atramos. Bato užkulniui jis pakaukšėjo į nedidelį ledo plotelį ir dar plačiau nusišypsojo: - Baisiai

norėčiau čiuožti! Pavydžiu jums, kad galite. Gal ir man netrukus gydytojas leis, tada pamatysite! Nė vėjas manęs nepavys ant ledo.

- Arai, tu vilkini atsakymą! – suriko Edis, nejuokais pyktelėjęs.

- Man šalta, noriu pusryčių ir miego, o tu iš manęs šaipaisi.

- Nesišaipau! – surimtėjo berniukas. – Ko čia karščiuojiesi? Va, žiūrėk!

Jis skubiai apsidairė, praskėtė švarko kišenę ir pusiau ištraukė butelį.

Edžio akys išsiplėtė. Jis nebuvo tikėjęs, kad Arūnas vyną paims. Dabar jaunuolio veide švystelėjo lyg baimė, lyg pagarba.

- Kišk atgal! Dar kas pamatys! – sukomandavo ir, prikišęs lūpas beveik prie pat Arūno ausies, paklausė: - Ar labai daug bėdos turėjai?

- Kokia čia bėda? Vieni juokai – nusišaipė ir, pakliuksinęs butelyje skystį, įleido atgal į kišenę. – Kurią valandą susirinkimas? Tikiu, kad dar nepakeitėte nuomonių ir aš laukiamas.

- Žinoma! Iki pasimatymo, Arai! Nuo šiandien tu būsi visuomet laukiamas Dvigubo Trikampio klube.

Parėjęs namo, Arūnas vėl susidūrė su problema. Vokiškasis vynas stovėjo šaldytuve, o mama tą dieną niekur nesiruošė iš namų išeiti. Po pusryčių jo laukė mokykla, o vakare tiek maža laiko. Motina tuo metu kaip tik sukinėjasi virtuvėje, ruošdama pietus. Ne taip lengva vyną išimti ir perpilti.

Berniukui darėsi pikta ir graudu. Kiekviename žingsnyje vis dygo nenumatomos kliūtys, tarsi visas jo gyvenimas pavirto kažin kokiomis nevykusiomis lenktynėmis su nepasisekimais.

-Valgyk, sūnau nesnausk! – pastūmė mama lėkštę su karštais blynais. – Gal nori kitokios uogienės, gal medaus?

- Nenoriu, mama. Ne alkanas, - be ūpo sumurmėjo Arūnas ir plačiai nusižiovavo.

- Nepatinka man tas tarnavimas šeštos valandos mišioms. Ypač žiemą. Vaikščioji paskui nepailsėjęs, surūgęs visą dieną.

- Nėra taip bloga, mamyte. Man nieko nekenkia.

- Gal šiaip kas negerai? – klausinėjo motina, su puodeliu kavos atsisėsdama priešais jį už stalo. – Dažnai tu toks nepatenkintas, susirūpinęs atro dai. Aš suprantu, kad sunku naujoje mokykloje ir svetimijoje vietoje. Tikėk manim, praeis mėnuo-kitas, ir viskas bus gerai. Geriau kaip mieste.

Sūnus tylėjo ir nenoromis kramtė blyną.

- Klausyk, Arūnai, - švelniai, su užuojauta, kalbėjo motina. –

Nieko gero šiaip sau gyvenime neatsitinka. Reikia darbo ir pastangų. Jeigu nori turėti draugų, būti mėgiamas, turi pasirodyti draugiškas, užsitarnauti kitų draugiškumą. Buvo lengva senoje vietoje. Su kaimynų vaikais augai ir mokyklą kartu lankei nuo pat pirmosios dienos. Buvote visi supratę, susigyvenę. Čia kas kita. Atsidūrei tarp naujų žmonių ir jie tave, lyg ant svarstyklių padėję, pasveria, įvertina. Kokią nuomonę susidarys, priklauso tik nuo tavęs.

- Aš suprantu, - nenoromis sutiko berniukas. – Tik labai sunku būti nepažįstamam.

- Vaikeli, man nereikia aiškinti, - beveik susigraudinusi palingavo galva motina. – Juk aš į Ameriką atvažiavau tavo metų būdama. Ne tik aplinka ir žmonės buvo svetimi, bet ir kalbos nemokėjau. Žinau, koks vienišas vaikas gali pasijusti linksmame būryje. Reikia daug pastangų, kad širdis neapkarstų ir nepradėtų pykti ant viso pasaulio.

Arūnui darėsi liūdna, bet kartu ir labai gera. Mama kalbėjo su juo lyg su užaugusiu. Ir visas bėdas suprato. Juk panašias problemas buvo pati pergyvenusi. Gal dar didesnes kliūtis nugalėjusi. Jis bent susišneka, atvykęs į naują mokyklą. Mama angliškai kalbėti nemokėjo. Kaip baisu jai turėjo būti! Jeigu imtų ir išpasakotų dabar jai viską? Paprašytų vyno, kaip paprašė tuščio butelio? Tikriausiai duotų. Juk jis to vyno negers, o ir trikampiečiai, be abejo, neragaus. Jie tik sugalvojo tokį darbą jo tinkamumui išmėginti. Dabar reikėjo tik surasti tikslius žodžius ir viską mamai išsakyti. Kita tokia puiki proga gal neatsitiks.

- Prisipažinsiu, man sunku, mama, bet nuo šio vakaro bus geriau, - pradėjo aiškinti.

- O kuo ypatingas šis vakaras?

- Mane pakvietė į savo susirinkimą tokia grupė berniukų. Jie turi sudarę klubą. Tikiu, kad mane priims, tada netektų daugiau nuobodžiauti.

- Ar tie berniukai geri? Arūnai, būk atsargus ir nesusidėk su kokiais palaidūnais. Net ir priemiečiuose visokių žmonių yra.

- Dar nežinau, ar geri, - prisipažino sūnus, - tačiau niekas jais

11

iki šiol nesiskundė. Į Dvigubo Trikampio klubą priimami tik labai rinktiniai jaunuoliai. Man garbė, kad pakvietė. Esu dar

toks naujokas. Iš mūsų mokyklos tik vienas Edis priklauso.

- Tai puiku! – nudžiugo mama. – Tik sakau, atsargumas visur pravartu.

- Manim gali pasitikėti. Aš jau moku skirti gėrį nuo blogio. Juk netoli penkiolika metų...

Ji paslėpė šypsni už kavos puodelio. Jau norėjo perspėti, kad skirtumas ne visuomet toks aiškus, bet susilaikė. Arūnas dar turėjo kažką svarbaus pasakyti.

- Yra tik viena problema, - nedrąsiai pradėjo jaunuolis. – Nežinau, ar priims...

- Taip nė negalvok! Jeigu tavimi abejotų, nebūtų į susirinkimą kvietę.

- Matai, mamyte, man reikia... – pradėjo sūnus, pagaliau pasiryžęs viską atskleisti, tačiau tuo metu pro virtuvės duris įsmuko Gailė. Ji buvo tik pabudusi ir tebetrynė akis.

- Labas, miegaliuke, - švelniai pasveikino motina. – Jau buvau beeinanti žadinti.

- Kur mano pusryčiai? – sumurmėjo mergaitė, besiglaustydama lyg katė.

- Eik nusiprausti ir apsirengti, o paskui pusryčiais rūpinkis! – gana rūščiai subarė brolis. Jis buvo labai nepatenkintas Gailės atėjimu ir pokalbio nutraukimu. Kažin, ar gaus šiandien kitą tokią gerą progą su mama pasikalbėti, o laiko tiek nedaug.

- Aš noriu valgyti! – pasipūtė Gailė. – Pats kerti blynus, tai bepigu kitus mokyti!

- Ankstyvoji varna dantis rakinėja, o vėlyvoji akis krapštinėja. Taip mūsų mokytojas aną šeštadienį lietuviškoje klasėje pasakė, - pašiepė ją Arūnas. – Tu kaip ta vėlyvoji varna.

- Ar jau meldeisi? – paklausė dukterį mama. – Nepradėkit ginčytis iš pat ryto.

Gailė užlindo už stalėn, maldingai persižegnojo ir ėmė laukti pusryčių, kuriuos mama čirškino keptuvėje.

Arūnas pakilo.

- Ačiū, mamyte už pusryčius ir už viską.

Ką jis gavo, ko aš negavau? – susidomėjo sesuo, bijodama būti užmiršta.

- Mes dar nebaigėmė kalbėti, - priminė motina. – Rodos kažkokia problema liko neišspręsta.

12

- Arūnui vis kas nors negerai, - nusišypsojo Gailė, kraudama uogienę ant blyno. – Aš neturiu jokių problemų.
- Kažin kaip ilgai, - pusbalsiu tarė motina, bet vaikai neišgirdo.
- Džiaukis! – rūškanai atsakė brolis ir pasisuko eiti. –

Nesirūpink, mama, viskas bus gerai.

- Grįžęs į savo kambariuką, išsitiesė aukštiełnikas ant lovos, sunėrė rankas po galva ir įsmeigė liūdną žvilgsnį į lubas, tarsi ten ieškodamas išeities. Vyno būtinai reikėjo. Pats nusipirkti negalės. Nepilnamečiams niekas svaigalų neparduoda. Akyse vis stovėjo butelis šaldytuve, bet nežinojo, kaip prie jo prieiti.

Po kiek laiko Gailė įslinko į kambarį nepastebėta ir, sustojusi prie lovos, ilgokai žiūrėjo į susirūpinusį brolio veidą. Pagaliau neiškentusi kostelėjo, ir jis atsigręžė. Mergaitė jau buvo susišukavusi, apsvilkusi languotą uniformą ir pasiruošusi eiti į mokyklą. Arūnas vėl nusisuko į sieną.

- Gal galėčiau tau padėti? – nedrąsiai ištarė sesuo.
- Eik šalin! – nežiūrėdamas į ją, atsakė berniukas.
- Aš jau nemaža, Arūnai! Esu tik pora metų jaunesnė už tave, tai gali nevaizduoti tokį užaugusį. Anksčiau mudu gerai sugyvendavome ir pasišnekėdavome, kodėl viskas dabar pasikeitė? Mudu net žaisdavome drauge!

- Tu turi su kuo žaisti ir pasišnekėti. Draugijų kiekviename žingsnyje po kelias, - atkirto brolis.

- Ar tai dėl to tu nepatenkintas? Beveik su ašaromis paklausė Gailė – Aš galiu tuoj pat, šiandien, pavaryti šalin visas drauges, jei nori. Draugijų visuomet atrasiu, o brolių tik vieną turiu.

Arūnas atsisėdo ir nustebęs pažvelgė į seserį. Jis net nesapnavo, kad Gailė taip gali galvoti. Pasidarė lyg šviesiau.

- Nepyk, Gaile, - jau švelniau pratarė, nuleisdamas kojas nuo lovos. – Tu čia visai nekalta. Aš savo bėdų turiu, tai ir kantrybės trūksta.

- Pirmai tu man patarlę pritaikai, dabar aš pasakysiu, - tvirtai pareiškė mergaitė. – Dvi galvos juk geriau kaip viena! Sakyk atvirai, aš padėsiu.

Arūnas dar svyravo. Būtų gera su kuo pasikalbėti. Gal, iš tikrųjų, sesuo kokią išeitį sugalvos. Baisu, tačiau, paslaptį jai patikėti.

- Klausyk! – staiga rimtai ištarė.

Gailės akys išsiplėtė nuo jo balso svarumo. Ji priėjo ir uždarė kambario duris, kad joks žodis neįkristų į nereikalingas ausis, paskui pati susirangė ant lovos, kojas po savimi suriesdama.

Pradėjęs kalbėti, Arūnas negalėjo sustoti. Lyg kokią užtvanką pralaužę, žodžiai biro, liejosi, vertėsi vienas per kitą kol visa istorija apie Dvigubo Trikampio klubą ir jo paties vienišumą buvo išsakyta. Gailė klausėsi, bijodama net krustelėti, besigardžiuodama brolio pasitikėjimu.

- Neverta mamos prašyti, - pasakė, kai jis baigė pasakoti.
- Kodėl ne? Aš tikiu, kad duotų.
- Tie tavo draugai vis tiek jauni, Arūnai. Mama negali jiems svaigalų duoti. Ko gero jie išgers vyną ir į kokią bėdą paklius. Tada mama būtų nusikaltimą padariusi.
- Tai ką daryti?
- Vyną aš pati išimsiu iš šaldytuvo, nesirūpink.
- Tik kaip paaikšinsi butelio dingimą, kai mama pasiges?
- Visai paprastai. Sakysiu, kad butelis netyčia iškrito, kai pienuė emiau iš šaldytuvo. Sudužo, o vynas pasiliejo. Butelį tikrai sudaužysime ir išmesime.
- Žinoma, tada mamos gražiai atsiprašysi ir pasiūlysi vyną apmokėti savo santaupomis, - skubiai prisidėjo brolis.

– Mama pinigų neims, bet pasiūlymas jos pyktį sumažins.
– O jeigu pinigus ims? – ėmė abejoti Gailė atsiminusi, kad vynas gana brangus.
– Aš duosiu. Tavųjų nereikės, - nuramino berniukas.
– Na matai. Ar negerai, kad pasisakei?
– Tik neišpasakok savo draugėms. Niekad nedovanočiau.
– Nešnekėk niekų, Arūnai – įsižeidė Gailė. – Juk daugiau žodį tylėti.

Artėdamas prie Edžio namų, Arūnas ėmė vis daugiau jaudintis. Delnai rasojo prakaitu, burnoje darėsi sausa, vos pajėgė liežuvį apversti, o širdis skaudžiai dunksėjo. Tik švarko kišenėje raminančiai kliuksėdamas vynas teikė šiek tiek vilties, kad viskas gerai pavyks.

Rūsyje, kuris buvo paverstas patogiu poilsio kambariu jau laukė geras pustuzinis jaunuolių. Tai buvo visa Dvigubo Trikampio klubo valdyba, turėjusi nuspręsti Arūno tinkamumą. Tik vienas Edis buvo artimiau pažįstamas, o kai kurie visai nematyti, tačiau ir Edis dabar žvelgė į jį svetimu kritišku žvilgsniu.

– Tai Aras, apie kurį jums jau pasakojau, - trumpai pareiškė Edis, kreipdamasis į susirinkusius.

Pusračiu susėdę jaunuoliai susmeigė žvilgsnius į atėjusį, net jam karšta ėmė darytis.

– Arai, susipažink su mūsų valdyba, - vėl iškilmingai prabilo Edis. – Čia klubo pirmininkas Henrikas. Niekas nemoka taip čiuožti, švilpauti, apgaudinėti mokytojus ir valdyti klubą, kaip jis. Henrikas jau yra trečioje aukštesniosios mokyklos klasėje.

Supažindintasis išdidžiai nusišypsojo ir linktelėjo Arūnui.

– Kaip tu mokaisi? – paklausė.

– Neblogai, - nedrąsiai prisipažino Arūnas.

– Ką padarysi... Visi negali būti be ydų, - apgailestavo pirmininkas ir išsitraukė cigaretes.

– Jis nerūko, - truputį pašiepiamai pasakė Edis.

Kairysis Henriko antakis pakilo aukštyn.

– Nepatinka, - atvirai pareiškė Arūnas.

Pirmininkas gūžtelėjo pečiais ir apdalino cigaretėmis draugus.

Visi paėmė ir užsirūkė. Arūnas stebėjosi, kad jie taip viešai rūko nebijodami Edžio tėvų, bet nieko nepasakė.

– Taigi, Arai, - tęsė savo pareigas Edis. – Iš kairės į dešinę sėdi Vilius, Mikas, Ričardas ir Jonas. Visi jie puikūs ir talentingi jaunuoliai. Jų draugystėje jausiesi saugus ir patenkintas

– Neabejoju, - džiugiai sutiko Arūnas.

– O kaip mergaitės? – staiga užklausė pavadintasis Ričardu. Jis turėjo ilgus, juodus, labai kažkokiais žvilgančiais riebalais suteptus plaukus ir buvo apsirengęs pagal naujausią madą. – Kokios tau mergaitės patinka, Arai?

– Mergaitės? – nustebė šis. – Dėl manęs jų gali visai nebūti. Nepasigesčiau.

– Vaikas! - numojo ranka Ričardas, nors ir pats buvo nedaugiau kaip penkiolikos metų.

– Na, o sportas? – susidomėjo Mikas, pasilenkdamas į priekį. – Tikiuosi, kad bent sportuoti mėgsti.

– Labai! – atsakė Arūnas džiaugsmingai, galėdamas nors į vieną klausimą teigiamai atsakyti. – Visa bėda, kad vasarą buvau susilaužęs ranką ir kol kas dar uždrausta aktyviai sporte dalyvauti.

– Kaip tas atsitiko? – panorė sužinoti Jonas.

– Nuo motociklo nuvirtau, šiek tiek susigėdęs prisipažino berniukas.

– Tai turi motociklą? – staiga atgijo Henrikas. Jo akys švietė, o veidas praskaidrėjo.

– Ne, - liūdnai atsakė Arūnas. – Vieno draugo brolis

paėmė mane pavėžinti, ir nuvirtau per smarkiai pro gatvės kampą sukant.

- Tiek to! - nusprendė pirmininkas lėtai atsistodamas ir žengdamas žingsnį Arūno link. Staiga vikriai pasisuko, sugriebė berniuką už marškinių krūtinės ir drožė kumščiu į paširdžius.

Arūnas susirietė stenėdamas nuo netikėto smūgio ir skausmo, stengdamasis suprasti, kodėl Dvigubo Trikampio klubo pirmininkas taip pasielgė. Šis tuo tarpu ramiausiai užsimojo kitam smūgiui.

Arūnas automatiškai linktelėjo, ir kumštis prašvilpė pro šalį.

Trečiojo užsimojimo berniukas nė nelaukė. Pasidarė taip pikta, kad užmiršęs atsargumą ir begalinį norą priklausyti klubui, sukaupe visas jėgas ir abiem rankom rėžė Henrikui į krūtinę. Tur būt, nelaukęs tokios reakcijos, pirmininkas neteko pusiausvyros ir drihtelėjo atbulas ant grindų. Arūnas išsigando. Atrodė, kad dabar visi klubo valdybos nariai šoks prie jo ir pradės šonus vanoti. Henrikas tuo tarpu pamažu pakilo nuo žemės, nusidulkino drabužius ir plačiai nusišypsojo.

- Sveikinu, Arai! Nuoširdžiai sveikinu naujausią mūsų klubo narį.

Arūnas vis dar negalėjo atsipeikėti. Jis automatiškai kratė sveikinančių rankas, nieko nesuprasdamas. Staiga Edis ėmė kvatotis.

- Pasižiūrėkite į Aro veido išraišką! - sušuko jis, net susilenkdamas iš juoko.

Netikėtu linksmumu užsikrėtė ir kiti, kol visas kambarys lingavo nuo juoko. Arūnas tik mandagiai šypsojosi. Jam nebuvo juokinga.

- Tu nesistebėk, Arai, ir nepyk, - kreipėsi pirmininkas į vis nesusivokiantį berniuką. – Visa tai buvo tik priėmimo apeigų dalis ir paskutinis išbandymas.

- Vadinasi, aš priimtas į klubą? – lyg netikėdamas paklausė Arūnas.

- Priimtas! - choru atsakė susirinkusieji.

Jaunuolis pagaliau drįso atsikvėpti ir laisvai nusijuokti.]

- Kaip su tuo vynu, Arai? – staiga atsiminė Ričardas ir apsilaižė.

- Atnešiau. Edi, kur mano švarkas? Apsidairė Arūnas.

Vynas netrukus buvo atkimštas, pauostytas, apžiūrėtas.

- Edi, eik paieškok kokių stikliukų ar stiklinių.

Atšvėsimė naujo nario priėmimą! - paliepė Henrikas ir, užvertęs aukštin butelį, patraukė porą nemažų gurkšnių.

- Neblogas, tik rūgštus! - pridūrė nusipurtydamas.

- Ačiū, kad priėmėte į klubą, - pasakė Arūnas. – O ženklelį ar gausiu?

- Gausi, kur gi ne. Edi, ar neturi atliekamo ženkliuko? Arui nereikėtų laukti iki užsakysime.

- Aš turiu du! - įsikišo Jonas. – Imk vieną, jeigu nori.

Aras priėmė mažą metalinį ženklelį tarytum didžiausią brangenybę ir įsisegė į marškinių apikaklę. Jis staiga pasijuto didesnis, stipresnis ir visiškai savimi pasitikįs.

Henrikas tuo metu ėmė pilstyti vyną į atneštas stiklines. Vieną jų pastūmė Arūnui.

Berniukas nesiginčydamas paėmė vyną, bet ranka virpėjo. Jis puikiai žinojo, kad tėvai nepritartų tokiam pasielgimui, tačiau nebuvo patogų atsisakyti. Cigaretę jis lengvai atstūmė. Čia buvo kas kita. Negalėjo juk paniekinti klubo tradicijų ir jo valdybos gerų norų.

Vyno jau buvo ragavęs namie su mamos leidimu. Gėrimas jam didelio įspūdžio nepadare ir daugiau jo neieškojo. Dabar atsargiai pakėlė ranką su stikline ir užsimerkęs išmaukė lyg vaistus, jausdamas kitų pritariančius žvilgsnius ant savo veido. Išgėręs nusipurtė, net dantys subarškėjo, ir nubraukė marškinių rankove lūpas.

- Tikrai rūgštus biaurybė. Nenorėčiau kunigu būti ir kasdien ragauti - pareiškė naujiesiems draugams.

Visi pritariančiai nusišypsojo ir ištuštino savuosius stiklus.

- Gal dar gurkšnelį? – paklausė Henrikas, dalindamas likusį gėrimą.

- Ne, ačiū! Aš dar namie darbo turiu, - atsisakė Arūnas.

Galvoje pasidarė keistai tuščia ir lengva lyg išlipus iš greitai važiauvusios karuselės, o liežuvis kažkaip painiojosi burnoje, sunkiai tardamas žodžius.

- Susirinkimus darome kartą į mėnesį, - aiškino Mikas, kuris ėjo klubo sekretoriaus pareigas. – Tada susirenka visi nariai. Matysi, koks gražus mūsų būrelis.

- Daugumas aukštesniausias mokyklas lanko. Mažų vaikų mes nepriimame! - išdidžiai pridūrė Jonas.

- Edis tau praneš apie susirinkimus, nors žiemą ne

tiek daug jų turime. Vasarą įdomiau. Visokių pramogų prasimanome.

- Dar kartą dėkoju, bet man reikia eiti, - suvapėjo Arūnas. Kambaryje pasidarė labai trošku ir akys ėmė merktis. Jam reikėjo skubiai išeiti į šaltą lauko orą.

- Edi, išleisk mūsų draugą, - paliepė Henrikas. – Iki malonaus pasimatymo, Arai!

- Iki pasimatymo! - suvapaliojo berniukas. Kojos linko, darėsi negera. Jis pradėjo bijoti, kad nesusirgtų čia pat ant margo kilimo ir skubėjo išeiti.

Šaltas oras šiek tiek atgaivino. Buvo visai sutemę. Virš vėliavos stiebo mokyklos kieme spindėjo apvalus mėnulis. Arūnui pasirodė, kad mėnulis pamautas ant stiebo ir siūbuoja vėjo pučiamas. Jis susijuokė ir atsirėmė į šiurkštų medžio kamieną.

- Argi aš būčiau pasigėręs? Nuplieskė netikėta mintis. Jaunuolis išsigando. – Kaip gi kitaip? Aš girtas!

Namu šitaip eiti jis negalėjo, nors vienintelis troškimas buvo kuo greičiau išsitiesti savo lovoje. Pasilenkęs sugraibė purvino sniego ir ėmė trinti veidą, kaklą, rankas. Sniegas greit tirpo ir šaltomis srovelėmis tekėjo už apikaklės, purtė šiurpumu. Pasidarė truputį geriau. Nuo kažkieno garažo pstogės nusilaužė nedidelį ledo varveklį ir ėmė godžiai laižyti. Skonis buvo keistas, lyg kartus, bet šaltas vanduo labai gaivino.

Ilgainiui galva nustojo svaigusi ir pasidarė blaivesnė. Ypač kai joje nuskrido, nerimą kelianti, mintis. Jaunuolis pradėjo sparčiai žingsniuoti gatve, bet mintis vijosi, neatsilikdama nė per pėdą.

- Skaičiuok, Arūnai. Tik paskaičiuok! - kuždėjo kažkas į ausį. – Kiek kartų šiandien elgeisi prieš tėvų nuostatus? Kiek kartų nusikaltai? Argi ta draugystė tokia svarbi, kad kelią į ją tiesi iš melų ir sukčiavimų? Net seserį įtraukei į bendrą melo klampynę...

Jis užspaudė delnais ausis ir pasileido bėgti. Visas pasitenkinimas, visas džiaugsmas išgaravo su alkoholio likučiais.

- Arūnai! Arūnai, gėda tau! - spiege mintys su vėju ir automobilių ratų čezėjimu snieguota gatve.

- Arūnai! Arūnai! - šaukė balsas.

Jaunuolis sustojo, nubraukė prakaitą nuo kaktos ir apsidairė.

- Arūnai! - priešais gatve bėgo mergaitė ir garsiai kartojo jo vardą.

Arūnas ėmė atsipeikėti.

- Ko tau reikia? – šiurkščiai paklausė priėjusios.

- Taip ilgai neparėjai. Visi susirūpinę. Tėvelis žadėjo Edžiui skambinti, tai aš išbėgau pašaukti. Gal tau būtų nepatogu, kad tėvai ieškotų...

Ji pažvelgė į brolio veidą gatvės lempų šviesoje ir pasipiktinusi sušuko:

- Tavęs nepriėmė, Arūnai!

- Priėmė, - praskleidęs švarką, parodė klubo ženklelį.

- Tai kas nutiko? Neatrodai labai laimingas. Ir veidas purvinas.

- Sniegas buvo nešvarus, - pasakė berniukas ir daugiau neaiškino.

- Eime namo. Tu pavargęs, - švelniai tarė sesuo, prisiversdama neklausinėti.

Jis tylėdamas pasisuko ir žengė kartu. Buvo kažkodėl gera, kad Gailė atėjo ieškoti ir dabar buvo drauge. Arūnas net gardžiavosi tuo nauju jausmu. Dar taip neseniai būtų piktai pasiuntęs seserį namo ir išbaręs nemandagiais žodžiais, o dabar jautė dėkingumą už jos rūpestį bei draugystę.

Žodynėlis ir Užrašai

Žodynėlis ir Užrašai